

REDACCIO I ADMINISTRACIO
DE F. MACIÀ, 14, 1.er / TELÈF. 36

FUNDADOR
FRANCESC M. MASFERRER

SUBSCRIPCIO: VIC, 2 PESSETES AL MES
FORA, 2'50 PTES. / NOM. ORDINARI, 10 CTS.

Nosaltres, catalans, amants d'amor i de llibertat i de progrés i de respecte, reclamem als nostres governants, tot allò que ens és necessari per fer de Catalunya un poble conscient i evitar per sempre més que els gèrmens pertorbadors assoleixin tot aquell estat d'incivilització que persegueixen.

La vida als pobles

II

Es molt natural que si en els pobles hi han joves amb una certa cultura i capacitat i en ells no poden desenrotllar la com voldrien, cerquin emigrar on tinguin la seguretat de que llurs esforços no seran en va, i, lògicament, el seu pensament és dirigir-se a la capital on els mitjans estan més desenvolupats de tothom i on és més fàcil obrir-se camí i fer-se valer la seva intel·ligència. Ací tenim, però, un altre conflicte i és que l'emigració a les ciutats, per part dels habitants dels pobles, crea dintre d'elles un malestar, produït per l'excés de gent que les envaeix i que forçosament ha de crear una superpoblació, que fa que els treballs de tota mena vegin augmentar cada dia el contingent de treballadors que demanen feina. Regularment, aquest que emigra, ho fa per entrar en un lloc burocràtic, per creure's que segur i profitós.

Però mantes vegades resulta que, en lloc d'ocupar un càrrec honorari, com escauria a la seva capacitat, es troba que se'n ha d'entornar al poble, desil·lusionat i cap cot, a reemprendre les activitats un dia abandonades.

Un dels primers passos a donar per evitar la constant emigració i que com posem de relleu moltes vegades retorna als pobles un contingent de gent fracassats, és expandir els mitjans d'esbarjo i esplai, a més dels de cultura, que no els faci enyorar els plaers i divertiments de la ciutat, i els faci sentir estima i amor a la terra pairal.

La creació de biblioteques populars és una de les tasques primordials i urgentíssimes.

És altament beneficiosa una biblioteca popular, pel fet de que els nois que surten de l'escola en una edat prematura i encara no han pogut perfeccionar a bastament llurs coneixements escolars, en les hores de lleure que esmercen en la biblioteca poden, d'una manera eficient, estudiar i profunditzar palesament els llibres científics, filosòfics, literaris, socials i religiosos, això segons les aficions de cada u, a més a més de la lectura de novel·les d'una argumentació reeixida i moral que serveix perquè el jove que encara no ha adquirit els coneixements precisos per empassar-se una lectura que, en lloc de beneficiar-lo encara el perjudica, pugui fruit d'unes hores agradables en aquell amable recer, ensems que es va forjant de mica en mica, una intel·ligència clara i desperta.

La missió social, encara, confiada a una institució d'aquesta mena és d'una importància innegable, car aquesta missió social, portada a terme amb una constància remarcable i un bon esperit de continuïtat, és el mitjà més adequat pel qual hom pot fer ciutadans amb responsabilitat dels seus drets i deures, procurant inculcar l'amor i el respecte a la societat i fent-los sentir estima a les coses belles i dignes d'ésser admirades, allunyant-los del sofisme que representa el fet de posseir una concepció equivocada dels problemes socials que planteja l'actual crisi econòmica que pesa sobre el món.

Un guiatge espiritual meticulosament portat a cap farà possible que tothom es dongui perfectament compte de la realitat, i l'única manera de fer viable i efectiu aquest guiatge és crear en els pobles biblioteques i institucions culturals.

C. Amargan

Llibres i Revistes

RODOREDA, Marcè: «Del que hom no pot fugir», novel·la. — Edicions Clrisme. — Barcelona. — 3'80.

«Del que hom no pot fugir» conté les mateixes característiques de «Sóc una dona honrada?» Mercè Rodoreda manifestà, com a condició essencial, la seva despreocupació davant els problemes que planteja i a través de la seva narrativa, sovint desconcertant.

En «Del que hom no pot fugir» aquesta despreocupació narrativa perjudica notoriament la psicologia dels personatges, especialment en la protagonista, el caràcter de la qual queda diluït en un excés de literatura colorista. No podríem negar humanitat a aquest personatge; però és evident que guanyaria en intensitat si el conjunt de la novel·la igualés l'ampulositat de la primera meitat a la intensa humanitat de la segona.

BUIRAC POLITIC

Amb motiu de la reunió plenària ordinària que haurà de celebrar l'Ajuntament de la nostra ciutat el pròxim dimecres, torna tenir actualitat la política municipal. Cada dia s'aferma més entre els ciutadans la creença de que gaudim un govern municipal de vida contemplativa. Les minories d'esquerra prou s'escarracen en presentar tota mena de proposicions encaminades a donar estat als diversos problemes latents! Però, tot és inútil, no hi valen ni els estímuls ni la gravetat del cas del qual en pateixen les classes humils. Per als estaments representats en la majoria carlo lligue ra consistorial, no hi ha pressa per a res ni gairebé sensibilitat política. Si no fos així, s'avergirien d'haver portat al Municipi una majoria de govern inepte i indisciplinada fins a l'extrem de causar extorsió a qualsevol resolució administrativa. La ciutat no ha de pagar les culpes de les discòrdies de la gent que anaren a les eleccions amb el nom de «concordia ciutadana». Que pensin els concordants discordants, que la paciència també s'acaba, i que és una imprudència mofar-se del poble, com qui tot ho pot i tot ho ha d'imposar al seu caprici o conveniència.

Es clar que el problema base de la novel·la és portat amb un evident domini de l'audàcia que a primera vista li dona intensitat, però que a la llarga desvirtua la sensació d'humanitat dels personatges.

No som partidaris d'allargassar les narracions amb excessiva prosa colorista i menys encara en novel·les de caràcter purament psicològic en les quals són plantejats problemes morals de la categoria del de la novel·la de Mercè Rodoreda. Si més no «Del que hom no pot fugir» ens demostra que la vida no pot ésser dissimulada amb vestidures literàries que desfiguren la realitat. Ja hem dit que no dubtem de la humanitat de la protagonista, però el seu caràcter resulta aigualit per un excés de literatura. Aquest és, potser, l'únic defecte que podríem remarcar de la novel·la de Mercè Rodoreda.

Per altra banda queda sense resposta l'interrogant que ens planteja la protagonista, cosa que accentua l'interès de la novel·la.

«4 contes socials», d'Agustí Bartra, A. Escasans, Josep Comabella i S. Roca i Roca.

L'Ateneu Enciclopèdic Popular convocà un concurs de contes socials per tal d'estimular la literatura proletària, que en un país com el nostre compta amb escassíssims creadors.

La convocatòria assolí un èxit remarcable i d'entre la cinquantena de contes presentats merescueren

Els Jocs Florals d'enguany

Ahir, amb esplendorosa solemnitat, es celebrà al Palau de la Música Catalana, la festa anual de Barcelona, en el setanta-sisè any de la seva restauració.

A les quatre en punt de la tarda, hora anunciada per a donar començament a l'acte, arribà al Palau de la Música Catalana, la comitiva oficial, formada per la representació de l'Ajuntament.

Poc després arribà l'honorable President de la Generalitat, senyor Companys, el conseller de Cultura senyor Gassol i el secretari de la Presidència.

El públic que omplenava de gom

especial distinció del jurat els que porten per títol «A la ciutat de les màquines vivia un home...», «Lenin», «El pacte de la fam» i «La batalla obrera», dels quals són autors, respectivament, Agustí Bartra, A. Escasans, Josep Cobanella i S. Roca i Roca, i que han estat publicats suava en un petit volum.

Analitzats els quatre contes premiats hem de confessar que no tots responen a la finalitat del que ha d'ésser el conte essencialment social. Un conte no serà social per simple fet de ressenyar les incidències d'una vaga, sinó per l'exemplaritat que ofereixi, ja sigui en el terreny col·lectiu com en l'exaltament de les qualitats individuals.

En aquest aspecte són remarcables els contes d'Agustí Bartra i d'A. Escasans encara que d'un valor literari superior, el segon.

De totes maneres aquest volum editat per l'Ateneu Enciclopèdic Popular obra el camí a la literatura social, tan abandonada a Catalunya.

Manuel Valdeperes

NOTICIARI

*** El primer número de la «Revista de Catalunya», reapareguda el dia dia de la Festa del Llibre, originals inèdits d'A. Rovira i Virgili, Guillem Díaz i Plaça, J. M. Miquel i Vergés, Nicolau M. Rubió i Joan Puig i Ferrer.

*** Dins la «Biblioteca Univers» ha estat publicada la segona edició de «Jol», de Prudenci Bertrana i la quarta edició de «Fanny», de Carles Soldevila.

*** «L'assaig de la vida», de Plàcid Vidal, és un dels llibres de més interès, entre els que s'han publicat darrerament. Ens n'ocuparem extensament.

*** Un llibre d'alt interès, de prosa pulcre és «Presons obertes», de J. Roig i Raventos.

*** «Sitges dels nostres avís», d'Emerència Roig i Raventos té un valor documental extraordinari.

*** Us interessa la prosperitat econòmica de Catalunya? Llegiu «Catalunya Orient», de F. Grau i Ros.

*** Llegiu i propagueu els llibres escrits en llengua catalana.

a gom la sala, bellament engarlandada amb flors naturals i banderes catalanes, aplaudí dempeus l'entrada de les autoritats i Consistori dels Jocs Florals, mentre la Banda Municipal interpretava *Els segadors*.

Es formaren dues presidències, presidida la una pel President de Catalunya, amb les demés autoritats, i l'altre la presidís el Mestre Pompeu Fabra, junt amb els mantenedors, adjunts i poetes i prosistes llorejats en altres Jocs Florals.

Obert l'acte el president del Cos de mantenedors i a la vegada del jurat senyor Pompeu Fabra, donà lectura a un bellíssim parlament.

Fint el discurs de Mestre Fabra, hom procedí a l'obertura de les pliques, donant el següent veredict:

La Flor natural, és atorgada a la poesia intitulada *Tu*, original de Josep Janés i Olivé.

El poeta guanyador de la Flor natural senyor Josep Janés, enmig de grans aplaudiments, pujà a recollir el premi—consistent en un pomell de lliris rojos, amb la gran llagada catalana—i acompanyat d'una comissió, anà a fer-ne ofrena a la senyoreta Margaret Ortega Palanca, de nacionalitat nordamericana, la qual restà elegida Reina de la Festa. Entre una xarrodosa ovació i als acords d'*Els segadors*, passà a ocupar el tron presidencial.

Després de proclamada la Reina, el poeta premiat, llegí la composició objecte de la màxima distinció.

L'Englantina d'or, es concedeix a l'oda *A la llengua de la pàtria*, original de Joan Llongueres.

La Viola d'or i d'argent, es dona a la poesia *Jesucrist en mi*, original de Manuel Bertran i Odiola.

Com que havien estat suprimits els accessits, s'han creat els premis extraordinaris, que han estat distribuïts com es detalla:

La copa «Narcís Oller», a Leandre Amigó, per la seva prosa *Ernest*.

El premi «Dolçs Montserdà», a Miquel Seceres, pel seu poema *Sant Josep Oriol*.

El premi «Fastenrath» a Sebastià Juan Arbo, per la seva novel·la *Teres de l'Ebre*.

El premi «Concepció Rabell», a Alfons Maseres, per la seva producció *Estampes*.

Els premis extraordinaris foren adjudicats: a Salvador Perarnau, pel seu *Poemes de Jardí*; a mossèn Ramon Garriga, per la poesia *A la Primavera*; a Felip Graugés Camprodon, per la poesia *El plor de les campanes*; i Domènec Pstramon, pel treball *Arpegis en to menor*.

Tots els autors en acabar de llegir els seus treballs, així com en rebre els premis de mans de la Reina de la Festa, eren molt aplaudits.

En virtut del que es disposa a l'estatut del Consistori dels Jocs Florals, tenint en compte que el senyor Joan Llongueres ha obtingut